



Ta avstånd från mobbning, trakasserier, diskriminering och andra former av våld.

## Anvisningar till rektorer inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen

# Ingripande vid mobbning, trakasserier, diskriminering och våld samt uppföljning

Varje elev har rätt till god behandling. I en trygg studiemiljö kan eleven koncentrera sig på studierna utan rädsla för mobbning, trakasserier, diskriminering eller våld. Alla kan känna sig accepterade som sig själva och vågar föra fram sina egna åsikter.

Mobbning, trakasserier, diskriminering och våld är entydigt förbjudna i lärmiljöer. Elever eller skolpersonal får inte mobba eller diskriminera någon eller äventyra andras trygghet eller hälsa. Att tidigt behandla ärendet tillsammans med vårdnadshavarna bidrar till att mobbning, trakasserier, diskriminering eller våld som barn och unga upplever upphör.

Mobbning, trakasserier, diskriminering eller våld som en elev upplever kan upptäckas genom att eleven, vårdnadshavaren eller personalen berättar om det som inträffat. När du får kännedom om ärendet är du skyldig att reda ut situationen och även ingripa i mobbning, trakasserier, diskriminering eller våldshandlingar som identifierats, så att de upphör i lärmiljön. Beakta särskilt att eleverna hörs vid utredningen av ärendet. När man löser situationer mellan elever är det viktigt att beakta barnens ålder och utvecklingsnivå.



OPETUSHALLITUS  
UTBILDNINGSTYRELSEN



UNDERSVINGS- OCH  
KULTURMINISTERIET

## ANVISNINGAR FÖR REKTORN

- Ta reda på vad som har hänt, mellan vem, var och när.
- Ta reda på om läraren har meddelat parternas vårdnadshavare om upplevd eller misstänkt mobbning, trakasserier, diskriminering eller våld. Om inte, meddela vårdnadshavarna utan dröjsmål.
- Ta reda på vilka åtgärder läraren, elevvårdstjänsterna eller den övriga personalen har vidtagit för att utreda och få stopp för mobbningen, trakasserier, diskrimineringen eller våldshandlingarna i enlighet med er lokala plan.
- Kontrollera med läraren om undervisningsgruppen är trygg. Vidta åtgärder om den inte är trygg.
- Fråga om vårdnadshavarna har tagits med i utredningen och behandlingen av fallen. Stöd den gemensamma behandlingen av ärendet tillsammans med vårdnadshavarna och delta vid behov. Målet med behandlingen är att stoppa mobbning, trakasserier, diskriminering eller våld. Kontrollera om parterna och deras vårdnadshavare har kommit överens om uppföljningen av situationen.
- Använd vid behov själv eller instruera läraren att använda disciplinära metoder på det sätt som föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning i enlighet med er lokala plan.
- Om ärendet har dragit ut på tiden, är svårt eller på annat sätt kräver åtgärder från elevvårdens sida ska du själv kontakta eller be läraren kontakta elevvårdstjänsterna med elevens eller vårdnadshavarens samtycke.
- Om den som misstänks för gärningen ingår i skolans personal, följ er lokala plan och arbetsgivarens anvisningar. Om du själv är misstänkt, ska du föra ärendet till din egen chef, om inte annat anges i den lokala planen.
- Se till att du trots sekretessen gör en brottsanmälan (eller att någon annan medlem av skolpersonalen gör en anmälan) om du misstänker lindrig misshandel, något annat brott mot liv eller hälsa eller misstanke om sexualbrott mot barn eller en gärning som uppfyller kännetecknen för brott och som har begåtts av en ung person under 15 år. Man har också rätt att rapportera om man i sitt uppdrag har fått information som ger anledning att misstänka att någon löper risk att bli utsatt för våld.
- Se till att du eller läraren vid behov gör en anmälan till socialvården och barnskyddet i följande situationer:
  - Om du i ditt uppdrag har fått kännedom om en person som har ett uppenbart behov av socialvård, ska du hänvisa personen till socialvården eller, om personen ger sitt samtycke, kontakta den myndighet som ansvarar för socialvården för att bedöma stödbehovet. Barnskyddsanmälan behöver inte göras utifrån samma uppgifter.
    - › Om samtycke inte kan fås och personen är uppenbart oförmögen att svara för sin omsorg, hälsa eller säkerhet, eller om barnets bästa uppenbart kräver detta, ska en anmälan om behovet av socialvård göras utan dröjsmål utan hinder av sekretessbestämmelserna.
  - En barnskyddsanmälan ska göras när försummelser upptäcks i barnets vård och omsorg, när förhållandena äventyrar barnets utveckling eller när barnets beteende oroar: till exempel när en elev försummar sin skolgång, bär ett oproportionerligt ansvar för familjens vardag med tanke på sin ålder eller har brottsliga symtom, rusmedelsbruk, psykiska problem eller självdestruktivitet.
- En elev kan bli tvungen att ersätta skada som hen uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat en medlem i personalen eller en annan elev. Vid ersättning tillämpas skadeståndslagen.
- Om en elev har orsakat skada under övervakning av skolpersonalen är det ovanligt att föräldrarna anses vara skadeståndsansvariga.



Ta avstånd från mobbning, trakasserier, diskriminering och andra former av våld.